

Contactpersoon: Dorien Sampermans

Teaching Controversial Issues: Europese waarden bespreekbaar in de klas

Hoe praat je in de klas over thema's die soms verdelen? Identiteit, diversiteit, migratie... Het zijn stuk voor stuk onderwerpen die brandend actueel zijn, maar ook spanning kunnen oproepen. Het Erasmus+-project 'Teaching Controversial Issues' geeft leraren concrete tools en methodieken in handen om gevoelige thema's bespreekbaar te maken. "Data geven houvast en zorgen ervoor dat gesprekken niet verzanden in meningen", vertelt Dorien Sampermans van KU Leuven.

Veel leraren zoeken naar manieren om hun lessen maatschappijwetenschappen te verrijken met voorbeelden die theoretisch gefundeerd zijn en vooral ook aansluiten bij de leefwereld van jongeren. Maar dat blijkt niet zo vanzelfsprekend. “Actuele voorbeelden gebruiken is zeer waardevol, maar ze kunnen ook voor polarisatie zorgen in de klas”, legt Dorien Sampermans uit, programmaverantwoordelijke Educatieve Master Maatschappijwetenschappen aan KU Leuven. “Met het Erasmus+-project ‘Teaching Controversial Issues’ geven we leraren de handvatten die ze nodig hebben om die drempels te overwinnen.”

Van tools naar de praktijk

Het project richt zich op leerkrachten in het secundair en basisonderwijs, en op lerarenopleiders. Samen ontwikkelen ze materiaal dat wetenschappelijk stevig onderbouwd is en meteen kan gebruikt worden in de klas. “We geloven niet dat gesprekken over waarden enkel voor oudere leerlingen weggelegd zijn”, benadrukt Dorien. “Ook in het basisonderwijs kan je al aan de slag met deze methodieken.”

In de eerste projectfasen lag de focus vooral op de ontwikkeling van tools om waarden inzichtelijk te maken. Nu is het tijd voor de praktijk. “Leerkrachten uit verschillende landen hebben hun favoriete methodieken uitgetest, en daarna hebben we ze samen geëvalueerd en verfijnd.”

De kracht van data

Het Erasmus+-project is een samenwerking tussen partners in België, Nederland, Slowakije, Bulgarije en Turkije. “In België werken wij vanuit KU Leuven mee samen met het Atlas College in Genk. Het mooie is dat in elk land scholen en hoger onderwijs nauw met elkaar samenwerken”, vertelt Dorien. “De universiteiten en hogescholen zorgen voor de theoretische basis, terwijl de scholen waken over de praktische bruikbaarheid. Die wisselwerking maakt de materialen zeer concreet en betrouwbaar. Bovendien leren we veel van elkaar op cultureel vlak.”

Een belangrijk uitgangspunt van ‘Teaching Controversial Issues’ is dat maatschappelijke thema’s niet enkel vanuit meningen besproken hoeven te worden. Data bieden, naast de theorie, een stevig fundament. “Met de juiste achtergrondgegevens kan je verschillen tussen groepen mensen verklaren en meningen beter begrijpen”, legt Dorien uit. “De leerlingen zien hoe waarden verschillen per generatie, regio of land. Dat zorgt voor nuance en meer wederzijds begrip.”

Op het einde van het project – het loopt van 2024 tot 2026 – willen de projectpartners tien concrete methodieken met een bijhorend stappenplan presenteren. Daarnaast komen er video’s die tonen hoe die methodieken in verschillende klascontexten werken, van basisonderwijs tot universiteit.

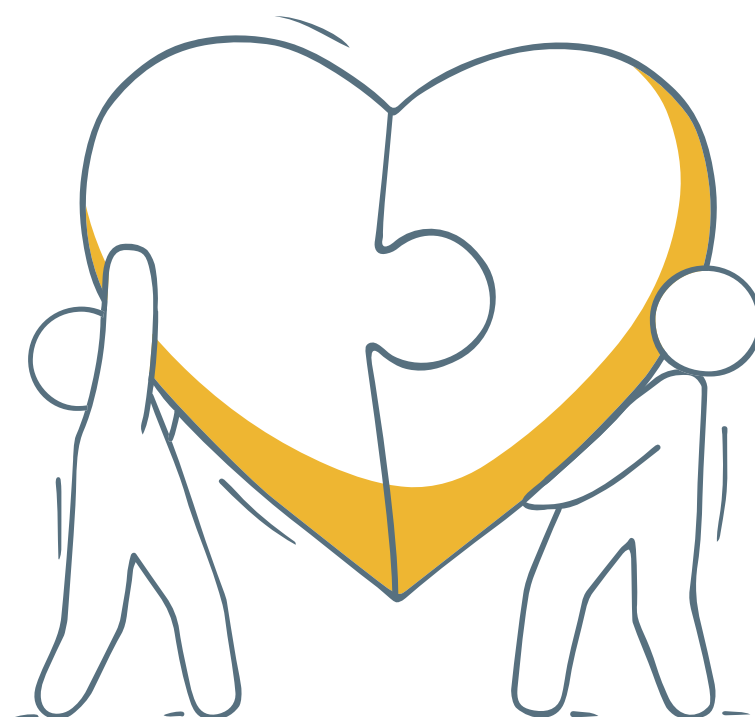
Europese waarden verbinden

De eerste reacties zijn positief. De leerkrachten waarderen dat de materialen direct aansluiten bij hun curriculum en dus geen extraatje zijn, maar een volwaardig onderdeel van hun lessen. Ook de leerlingen reageren enthousiast. “Dankzij de activerende methodieken durven ze hun mening te geven en denken ze samen na over maatschappelijke thema’s. De inzichten die ze opdoen, blijven echt hangen. En dat is van onschatbare waarde”, aldus Dorien.

“We denken vaak dat we enorm van elkaar verschillen. Maar zodra je in gesprek gaat, ontdek je vooral hoeveel we op elkaar lijken.”

— DORIEN SAMPERMANS, KU LEUVEN

Voor haar zijn Europese waarden dan ook ontzettend belangrijk. “Waarden verbinden ons. We denken vaak dat we enorm van elkaar verschillen. Maar zodra je in gesprek gaat, ontdek je vooral hoeveel we op elkaar lijken”, klinkt het.

Durf gewoon te starten

Voor wie zelf een Erasmus+-project overweegt, heeft Dorien tot slot nog een duidelijke boodschap: begin gewoon. “Laat je ideeën niet in de kast liggen. Begin kleinschalig, zoek een partner via eTwinning of een verkennend bezoek, en bouw van daaruit verder. Je kan meer dan je denkt.”

